

**Dagsordenspunkt 1: Stabilitets- og Vækstpagten – opfølgning på
 rådsanbefaling til Ungarn under artikel 104(7)**

Bidrag følger snarest muligt.

Dagsordenspunkt 3: Konkurrencepolitik - Sektorundersøgelser

Resumé: Kommissionen ventes på rådsmødet (ECOFIN) den 11. oktober 2005 at orientere om sektorundersøgelser af konkurrenceforholdene inden for elektricitets- og gasmarkederne og de finansielle markeder. Dokument foreligger ikke.

Baggrund og indhold

Kommissionen besluttede den 13. juni 2005 at gennemføre sektorundersøgelser inden for el/gas og de finansielle markeder. Undersøgelserne skal belyse konkurrencesituationen inden for disse markeder. I forbindelse med undersøgelserne udsendes der spørgeskemaer til forskellige markedsaktører, kunder og myndigheder. Svarene skal give Kommissionen mulighed for at vurdere eventuelle begrænsninger i konkurrencen på markederne, herunder behovet for eventuelle politiktiltag i form af ændrede konkurrenceregler i EU og på nationalt niveau. Hovedresultaterne af undersøgelserne forventes offentliggjort i 2006. En foreløbig rapportering vedrørende elektricitets- og gasmarkederne ventes klar ved udgangen af 2005.

Kommissionen ventes på rådsmødet (ECOFIN) den 11. oktober 2005 at informere om de ovenfor omtalte sektorundersøgelser. Der ventes at blive informeret generelt om sektorundersøgelserne samt eventuelt om gennemførelsen af disse.

Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet har ikke afgivet udtalelse om sektorundersøgelserne.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Gældende dansk ret

Sektorundersøgelserne har ikke betydning for gældende dansk ret.

Høring

Sektorundersøgelserne har ikke været sendt i høring i specialudvalg.

Holdning

Dansk holdning

Regeringen ønsker generelt at styrke konkurrencen og støtter derfor initiativer, der kan fremme konkurrencen på elektricitets- og gasmarkederne og inden for det finansielle område.

Andre landes holdninger

Sektorundersøgelserne er generelt blevet støttet af de øvrige EU-lande. Støtten blev givet på det 389. møde i Det Rådgivende Udvalg for Kartel- og Monopolspørgsmål afholdt den 29. april 2005.

Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Sektorundersøgelserne forventes ikke at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. En eventuel opfølgning på sektorundersøgelserne kan muligvis have lovgivningsmæssige/statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

I det omfang undersøgelserne afdækker svag konkurrence, der bliver ”korrigeret”, vil det have positive samfundsøkonomiske konsekvenser.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sektorundersøgelserne har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

Dagsordenspunkt 4: Økonomiske relationer mellem EU-USA – opfølgning på EU-USA topmødet i juni 2005

Resumé: Rådet (ECOFIN) ventes den 11. oktober 2005 at drøfte ECOFIN's mulige bidrag til opfølgningen på EU-USA topmødet i juni 2005 på det økonomiske område.

Baggrund og indhold

På topmødet den 20. juni 2005 i Washington vedtog EU og USA en række erklæringer af politisk og økonomisk karakter herunder i form af et initiativ til fremme af transatlantisk økonomisk integration og vækst.¹ Initiativet indeholder forslag om:

- større samarbejde om regulering
- øget integration af de respektive finansmarkeder
- tilskyndelse til innovation og udvikling af teknologi
- fremme af handel, rejseaktivitet og sikkerhed
- fremme af energieffektivitet
- beskyttelse af intellektuel ophavsret
- facilitering af gensidige investeringer
- styrkelse af samarbejde vedr. konkurrencepolitik
- offentlige indkøb
- tjenesteydelser, herunder mht. luftfart og gensidig anerkendelse af professionelle kvalifikationer

Forud for topmødet cirkulerede Kommissionen et udspil på det økonomiske område, som udgjorde en vigtig del af topmødets inspirationsgrundlag.² Udspillet afspejlede en klar intention om at styrke EU-USA samarbejdet på områder, der også rækker ud over det snævert handelsmæssige. Kommissionen henviste her bl.a. til enigheden på EU-USA topmødet i Dromoland i 2004 om, at et styrket økonomisk partnerskab mellem EU og USA vil kunne bidrage til at realisere de overordnede målsætninger om at skabe flere job, øge væksten og fremme innovationslysten i samfundet.

EU og USA står for verdens største bilaterale handels- og investeringssamarbejde. Den samlede handel med varer og tjenester udgjorde ca. 600 mia. euro i 2003. De samlede udenlandske direkte investeringer (FDI) er opgjort til ca. 1.400 mia. euro (total beholdning, tovejs) i 2003, heraf ca. 766 mia. euro EU FDI i USA og ca. 640 mia. euro US FDI i Europa. Den transatlantiske handels og de gensidige investeringer skønnes at have skabt omkring 14 mio. job.

Et OECD studie - udarbejdet forud for topmødet – om de økonomiske fordele ved at fjerne konkurrencebegrænsende lovgivning, fjerne toldsats over Atlanten og bløde op for begrænsninger på investeringsområdet, konkluderer, at den

¹ *The United States and the European Union Initiative to Enhance Economic Integration and Growth – June 2005 EU-US summit declaration.* http://europa.eu.int/comm/external_relations/us/sum06_05/declarations/eco.pdf

² Commission Communication – 18.5.2005 – *A stronger EU-US partnership and a more open market for the 21st century* COM (2005) 196 Final.

direkte økonomiske gevinst herved kan resultere i en stigning på op til 3- 3½ pct. i BNP pr. indbygger på begge sider af Atlanten.³ Det skønnes endvidere, at fordelene for beskæftigede i OECD-landene ved en reduktion i barriererne for konkurrence, handel og investeringer til ”best practice” niveauer vil kunne svare til et helt års indkomst i løbet af et arbejdsliv. Studiet argumenter ligeledes for, at reformer af eksisterende konkurrencebegrænsede reguleringer, særligt på serviceområdet, vil kunne bidrage mere til en stigning i BNP end reduktioner i barriererne for handel og udenlandske direkte investeringer.

Opfølgning på EU-USA topmødet

De enkelte landes regeringer blev på EU-USA topmødet i juni 2005 opfordret til inden for det næste halve år at arbejde videre med opgaverne skitseret i den økonomiske erklæring, herunder til at udarbejde af et fælles arbejdsprogram for de aftalte prioriteter.

Det britiske formandskab har for de kommende måneder lagt op til et intensivt arbejde med at få den konkrete opfølgning af forslagene i initiativet fastlagt. Opfølgningsarbejdet vedrørende EU-USA topmødet er overordnet set forankret i Arbejdsgruppen for transatlantiske relationer (COTRA), Komitéen for permanente repræsentanter (COREPER) samt Rådet for Almindelige anliggender og eksterne forbindelser (GAERC). Udover drøftelsen på det kommende ECOFIN-møde kan der ligeledes ventes jævnlige afrapporteringer til ECOFIN i forhold til den uformelle dialog om regulering på de finansielle markeder fremadrettet.

ECOFIN's interesse for økonomiske emner som f.eks. globalisering og økonomiske reformer betyder, at ECOFIN har en naturlig rolle i bestræbelserne på bredt at opnå fremskridt i det økonomiske samarbejde mellem EU og USA, bl.a. vedrørende regelforenkling og innovation.

Dette er baggrunden for, at det britiske formandskab på ECOFIN den 11. oktober 2005 lægger op til en fri drøftelse af finansministrenes eventuelle yderligere inddragelse i det transatlantiske sagsområde.

Som oplæg til drøftelsen i ECOFIN er udarbejdet et fælles papir af det britiske formandskab og de to kommende formandskaber, Østrig og Finland. Papiret opridser – med udgangspunkt i Kommissionens meddelelse og OECD studiet omtalt ovenfor – fordelene ved det transatlantiske økonomiske samarbejde og ser på, inden for hvilke områder ECOFIN i videre omfang kunne inddrages i opfølgningen på EU-USA topmødet. Det konkluderes, at de eksisterende processer for EU-USA samarbejdet med fordel kan forstærkes og komplementeres ved drøftelser i ECOFIN inden for de områder, hvor der er væsentlige økonomiske gevinster for EU i sigte. I den forbindelse fokuseres særligt på følgende indsatsområder:

³ *The Benefits of Liberalising Product Markets and Reducing Barriers to International Trade and Investment- The case for the United States and the European Union*, OECD economics department 2005.

1. Samarbejde om regulering
2. Finansielle serviceydelser
3. Innovation

Ad 1. Samarbejde om regulering

På EU-USA topmødet blev der opnået enighed om en køreplan for samarbejde om regulering ("The 2005 roadmap on regulatory cooperation") med initiativer vedrørende samarbejde om regulering på sektorniveau. Endvidere blev det besluttet at etablere et forum for regulerings-samarbejde på højt niveau med henblik på udveksling af erfaringer på tværs af sektorer. Et tættere samarbejde om regulering kan fremme handel og investeringer som følge af reducerede omkostninger og mindsket overlap i forhold til beskatning, inspektioner og opstillede betingelser og herigennem blive en væsentlig kilde til økonomiske gevinster for både EU og USA.

Ad 2. Finansielle tjenesteydelser

Etableringen af et effektivt reguleret transatlantisk marked for finansielle tjenesteydelser giver store muligheder for vækst i handlen. ECOFIN følger som nævnt allerede udviklingen på de finansielle markeder. En styrkelse af den fremadrettede EU-USA dialog herom kan bidrage til at sikre økonomiske gevinster for både virksomheder og forbrugere.

Ad 3. Innovation

En af prioriteterne i EU-USA topmødet var at fremme innovationslysten – et centralt element i forhold til at realisere Lissabonstrategien. Som led heri er EU og USA i færd med at udarbejde et arbejdsprogram bl.a. vedrørende samarbejde om grundforskning, kommerciel anvendelse af forskningsresultater, udvikling og anvendelse af nanoteknologi samt videregående uddannelse og voksen- og efteruddannelse.

Statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser

Drøftelsen i ECOFIN vurderes ikke at have statsfinansielle konsekvenser. I det omfang ECOFIN's inddragelse fremmer konkret opfølgning af EU-USA topmødet, vurderes der at være en potentiel og positiv makroøkonomisk effekt af bl.a. barrierenedbrydende, konkurrencefremmende og teknologiudviklende tiltag.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg. På mødet i Europaudvalget den 10. juni 2005 redegjorde udenrigsministeren under dagsordenspunktet vedr.: Rådsmøde (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 13.-14. juni 2005 for forberedelserne til EU-USA topmødet den 20. juni 2005.

Holdning

Dansk holdning

Danmark har en aktiv profil i bestræbelserne på at styrke og udnytte det transatlantiske samarbejde, herunder mellem EU og USA. Ved årsskiftet 2004-5 fremlagde regeringen 39kataloget med forslag til en styrkelse af EU-USA samarbejdet indenfor en række strategiske områder.⁴ 39kataloget indgik som indspil til EU-USA topmødet den 22. februar 2005 i Bryssel og til forberedelserne op til EU-USA topmødet den 20. juni 2005. Emnemæssigt reflekterede udkommet af EU-USA topmødet i vid udstrækning emnerne i 39kataloget og den danske ambition om at konkretisere samarbejdet mest muligt. Fra dansk side støtter man op om det britiske formandskabs ønske om en tæt opfølgning af handlingsoplæggene fra topmødet. På den baggrund vil man fra dansk side kunne støtte, at finansministrene bidrager til opfølgningen på EU-USA topmødet.

Andre landes holdninger

Der foreligger for nærværende ikke oplysninger om andre landes holdninger.

⁴ Statsministeriet og Udenrigsministeriet har med inddragelse af en række fagministerier udarbejdet et katalog med 39 konkrete forslag til en styrkelse af EU-USA samarbejdet på fire strategiske områder, der afspejler strukturen i det formelle grundlag for EU-USA samarbejdet - New Transatlantic Agenda: 1) Fred og stabilitet, demokrati og udvikling, 2) Globale udfordringer, 3) Øget verdenshandel og tættere økonomiske relationer og 4) 'Broer over Atlanten'.

Dagsordenspunkt 5: Økonomisk støtte til Gazastriben og Vestbredden

Resumé: Rådet (ECOFIN) ventes den 11. oktober 2005 i forlængelse af ECOFIN den 12. juli og uformelt ECOFIN den 9.-10. september at drøfte muligheden for en samlet europæisk "støttepakke" til Vestbredden og Gazastriben under ledelse af Kommissionen og Den Europæiske Investeringsbank.

Baggrund

Økonomisk støtte til Gazastriben og Vestbredden, herunder forslag til tiltag gennem Kommissionen og Den Europæiske Investeringsbank (EIB), har tidligere været drøftet på ECOFIN og senest på det uformelle møde den 9.-10. september 2005. I opfølgning heraf og som understøttelse af EU's engagement i den mellemøstlige fredsproces, ventes der på rådsmødet (ECOFIN) den 11. oktober endnu en drøftelse af øget økonomisk støtte til området.

Ministrenes drøftelser af sagen har tidligere taget udgangspunkt i oplæg fra EIB og Kommissionen vedrørende deres aktivitet i Mellemøsten og muligheden for en forøget indsats i området. Konklusionen har været, at EU aktivt bør støtte den mellemøstlige fredsproces ikke mindst i lyset af den israelske tilbagetrækning fra Gaza og dele af Vestbredden. Stabilitet i området skal bl.a. sikres gennem forbedrede økonomiske vilkår for den palæstinensiske befolkning. Denne målsætning udgør et vigtigt element i den såkaldte køreplan for fred.⁵

Ministrene opfordrede på uformelt ECOFIN i september 2005 Kommissionen og EIB til at fortsætte det tekniske arbejde med en samlet europæisk "støttepakke", herunder etablering af et garantiinstrument for små og mellemstore virksomheder. Drøftelsen på ECOFIN den 11. oktober 2005 ventes at tage udgangspunkt i en nærmere præsentation heraf.

Indhold

Kommissionen og EIB har udarbejdet et fælles papir "Possible support from the EU for economic regeneration in the West Bank and Gaza Strib (WBGs)".

Papiret præsenterer en række forslag om mulige tiltag for at styrke EU's støtte til økonomisk genopbygning i Mellemøsten.

EIB og Kommissionens forslag:

Omfattende arbejdsløshed, manglende investeringer og svag dynamik i den private sektor er faktorer, der i dag gør sig gældende i de palæstinensiske selvstyreområder. Til afhjælp af denne situation vil EIB forsøge at genoptage sine aktiviteter i området. Flere af bankens udlånsprojekter i området har været afbrudt

⁵Verdensbankens tidligere præsident James Wolfensohn indledte den 1. juli 2005 sit arbejde som Kvartettens (USA, FN, Rusland og EU) udsending for tilbagetrækningen fra Gaza og dele af Vestbredden. Over det kommende halve år vil Wolfensohns hovedprioriteter være at 1) bidrage til en fredelig tilbagetrækning fra Gaza og dele af Vestbredden, 2) forsøge at stabilisere den politiske og økonomiske situation i selvstyreområderne og 3) lette de indledende forhandlinger om en endelig fredsløsning. Ved det seneste G8-finansministermøde i London leverede Wolfensohn en orientering om den seneste udvikling og fremlagde samtidig en plan for den videre proces. Der var blandt G8-finansministrene støtte til planen, der bl.a. omfatter en strategi for ideer om revitalisering af økonomien på Vestbredden og Gaza sriben.

⁵ EIB's Middelhavsfacilitet (FEMIP, Facility for Euro-Mediterranean Investment and Partnership).

i de senere år grundet en dårlig økonomisk og sikkerhedsmæssig situation i området.

Banken undersøger udlånsmulighederne på *kort sigt* under det eksisterende lånemandat FEMIP⁶. Hensigten er at støtte en række vigtige infrastrukturprojekter i bl.a. energi-, transport- og miljøsektoren. En sådan EIB-finansiering kan kombineres med Kommissionens støtte i form af projektanalyse, teknisk assistance og rentesubsidier.

EIB pointerer vigtigheden af finansiering af projekter til udvikling af små og mellemstore virksomheder (SMV). Banken overvejer på kort sigt at finde den nødvendige finansiering til denne gruppe virksomheder ved eventuelt at reallokere øremærkede midler inden for sin FEMIP-facilitet samt gøre brug af risikokapital for SMV-projekter.

En EIB-delegation besøgte Gaza og Vestbredden i juli d.å. med henblik på at gøre status over EIB's projekter i området samt gennemgå projektporteføljen med låntagere. Der blev truffet en aftale med EIB og de palæstinensiske myndigheder om, at EIB vil omstrukturere lån til området, herunder ændre lånevilkår gennem bl.a. lavere rente, for derigennem at lette gældsbyrden. En sådan omstrukturering vil resultere i tab for banken, og gives derfor kun under meget specielle forhold, der skal være begrundet i en ekstraordinær situation som denne.

Grundet EIB's erfaring med palæstinensisk misligholdelse af lån gennem de senere år samt Wolfensohns plan vedr. prioritering af gavebistand og lån på meget favorable vilkår til området, pointeres det, at EIB's finansiering skal understøttes af fx gavebistand gennem EU's budget.

På *mellemlang sigt* er der muligheder for at styrke båndene mellem EU og det palæstinensiske område ved at revitalisere aktiviteterne gennem det europæiske naboskab og partnerskabs instrument (ENPI) i kombination med oprettelsen af et nyt eksternt EIB-lånemandat for regionen i år 2007. Det er hensigten at dette nye lånemandat skal koordineres tæt med FEMIP.

Kommissionen har ydet støtte til området siden 1971, herunder medfinansiering af FN-programmer. Den forpligtede sig i år 2000 til at bidrage med 250 mio. euro årligt til genopbygningsprocessen og er dermed den førende internationale donor i området. Kommissionen fokuserer sin støtte på flg. elementer: nødhjælp, infrastruktur, opbygning af institutioner og teknisk assistance. Kommissær Ferrero-Waldner har for kort siden annonceret en pakke på yderligere 60 mio. euro til finansiering af projekter indenfor infrastruktur. Kommissionens støtte til området koordineres tæt med Verdensbanken.

Særligt garantiinstrument for lån til små og mellemstore virksomheder:

En række studier af blandt andet Kommissionen og Verdensbanken har vist, at den fremtidige økonomiske udvikling, herunder etablering af nye arbejdspladser, i

⁶ EIB's Middelhavsfacilitet (FEMIP, Facility for Euro-Mediterranean Investment and Partnership).

de palæstinensiske områder i høj grad kan drives af øget aktivitet i SMV'er. En kick-start af økonomien i de palæstinensiske områder vil dog i første omgang afhænge af en markant forbedring af den sikkerhedsmæssige situation og bevægelsesfriheden for personer, varer og serviceydelser i hele området.

Flg. to komplementære fremgangsmåder overvejes for at minimere de politiske og økonomiske risici for projekter i området:

- Støtte i form af teknisk assistance til de lokale banker. Herved forbedres bankernes kapacitet for ekstraordinær risiko og udviklingen af virksomhedernes informationssystem fremmes. Systemet skal bruges af bankerne til at identificere kvalificerede lokale låneprojekter og virksomheder.
- En lånegarantiordning for SMV'er til dækning af en risikoandel ved de lokale bankers lån til SMV'er. Der eksisterer allerede på nuværende tidspunkt en række ordninger på området.

Kommissionen og EIB foreslår en samlet indsats for udarbejdelsen af en koordineret europæisk ”støttepakke”, som skal indeholde redskaber til støtte af bl.a. den private sektor. Både Kommissionen og EIB vil fortsætte det tekniske arbejde med at få identificeret relevante instrumenter og udarbejde konkrete forslag.

Statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser

Det forudsættes, at en øget EU-støtte finansieres inden for de afsatte budgetrammer for EU's eksterne indsats, og forslaget vil dermed isoleret set ikke indebære konsekvenser for det danske EU-bidrag.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for ECOFIN den 12. juli 2005.

Holdning

Dansk holdning

Fra dansk side støtter man aktivt en fredelig løsning af den israelsk-palæstinensiske konflikt på grundlag af FN's Sikkerhedsråds resolutioner og køreplanen for fred. Politiske og økonomiske reformer i de palæstinensiske selvstyreområder er en væsentlig forudsætning for fred, stabilitet og udvikling i regionen.

I det lys er man fra dansk side positiv overfor EIB og Kommissionens forslag, der alle kan vise sig at bidrage positivt til fred og udvikling i regionen.

Andre landes holdning

Det ventes, at medlemslandene fortsat vil stille sig positiv overfor øget økonomisk støtte til Vestbredden og Gazastriben, og Rådet ventes at udtrykke generel støtte til en fælles europæisk "støttepakke" til de palæstinensiske områder.

Dagsordenspunkt 7: Revideret adfærdskodeks for stabilitets- og konvergensprogrammer (a-punkt)

Resumé: ECOFIN ventes – uden debat og i kraft af et sæt rådskonklusioner – at vedtage en ny adfærdskodeks med retningslinier for stabilitets- og konvergensprogrammer, som er revideret i lyset af reformen af Stabilitets- og Vækstpagten.

Baggrund

Den 20. marts 2005 indgik ECOFIN aftale om reform af Stabilitets- og Vækstpagten i form af rapporten 'bedre implementering af Stabilitets- og Vækstpagten', som blev godkendt af Det Europæiske Råd (DER) den 22.-23. marts 2005, jf. redegørelse til Folketingets Europaudvalg af 31. marts 2005.⁷ Aftalen blev efterfølgende udmøntet i to forordninger om ændring af Pagtens eksisterende to forordninger (forordning 1055/2005 om ændring af forordning 1466/97 og forordning 1056/2005 om ændring af forordning 1467/97), som blev vedtaget af Rådet den 27. juni 2005.

Stabilitets- og Vækstpagten består nu af de fire forordninger samt DER's Resolution af 17. juni 1997 og aftalen om reform af Pagten godkendt på DER den 22.-23. marts 2005.

Som en teknisk udmøntning af reformen af Stabilitets- og Vækstpagten har den Økonomiske og Finansielle Komité (EFC) udarbejdet en revideret 'adfærdskodeks' med retningslinier for de årlige stabilitetsprogrammer (eurolande) og konvergensprogrammer (EU-lande uden for euroen), hvor landene redegør for deres økonomiske politik og den mellemfristede udvikling i de offentlige finanser samt de offentlige finansers holdbarhed på lang sigt. Den reviderede adfærdskodeks opdaterer og erstatter den eksisterende adfærdskodeks vedtaget på ECOFIN den 10. juli 2001.

ECOFIN ventes på rådsmødet den 11. oktober 2005 – uden debat og i kraft af et sæt rådskonklusioner – at vedtage en ny adfærdskodeks med retningslinier for stabilitets- og konvergensprogrammer, som er revideret i lyset af reformen af Stabilitets- og Vækstpagten.

Indhold

Den reviderede adfærdskodeks for stabilitets- og konvergensprogrammer indeholder en *sektion I*, der specificerer hovedelementer i den reformerede Stabilitets- og Vækstpagt, herunder vedrørende den mellemfristede budgetmålsætning (MTO) og proceduren for uforholdsmæssigt store underskud (EDP), jf. redegørelse til Folketingets Europaudvalg af 31. marts 2005, samt en *sektion II* med retningslinier for format og indhold i stabilitets- og konvergensprogrammer.

⁷ Referat fra mødet i den udvidede eurogruppe og ECOFIN den 20. marts 2005, inklusive ECOFIN's rapport om bedre implementering af Stabilitets- og Vækstpagten samt redegørelse herom (EUU alm. del – Bilag 81).

Adfærdskodeksen slår fast, at stabilitets- og konvergensprogrammerne danner grundlag for Rådets overvågning og koordination af de økonomiske politikker.

De grundlæggende regler og krav til stabilitets- og konvergensprogrammer er fastlagt i Pagtens forordning 1466/97 som ændret ved forordning 1055/2005. Rådet kan efter henstilling fra Kommissionen og efter drøftelse i Den Økonomiske og Finansielle Komité (EFC) fremsætte en udtalelse om det enkelte lands program og kan – såfremt det vurderes nødvendigt – opfordre et medlemsland til at justere programmet, herunder foretage en opstramning af målsætninger og indhold.

Adfærdskodeksen understreger, at programmerne er de enkelte medlemslandes nationale myndigheders eget ansvar, men at det er vigtigt, at programmernes informationsindhold er passende og muliggør sammenligning på tværs af medlemslandene. Standardiseringen vil skabe bedre betingelser for ligebehandling.

I udkastet til en revideret adfærdskodeks er derfor opstillet retningslinier vedrørende format og indhold i stabilitets- og konvergensprogrammer. Der er tale om en kodeks for god praksis og en checkliste til brug for medlemslandene i forbindelse med forberedelsen af stabilitets- eller konvergensprogrammerne. Det er hensigten, at medlemslandene skal følge retningslinierne i så vidt omfang som muligt og begrunde enhver afvigelse herfra.

Nedenfor beskrives hovedelementerne i disse retningslinier.

1. Status for programmet og dets mål

Udkastet til revideret adfærdskodeks lægger op til, at hvert program omtaler status i forhold til de nationale budgetprocedurer, herunder særligt i forhold til det nationale parlament. Det anføres ligeledes om det nationale parlament er blevet orienteret om udtalelser fra Rådet vedrørende det tidligere program.

Derudover bør programmet indeholde en status for implementering af programmets tiltag og præcisere om de enkelte tiltag er vedtaget eller planlagt.

2. Indholdet i stabilitets- og konvergensprogrammerne

Udkastet til adfærdskodeksen opfordrer medlemslandene til, at stabilitets- eller konvergensprogrammerne følger en særlig struktur. Strukturen indebærer følgende overordnede ramme for programmet:

4. Overordnede politiske rammer og mål
5. De økonomiske udsigter, herunder det mellemfristede vækstscenarie og effekter på væksten af større strukturreformer
6. Den offentlige budgetsaldo og gæld, herunder den mellemfristede budgetmålsætning, den strukturelle saldo og engangstiltag samt effekter på de offentlige finanser af større strukturreformer

7. Følsomhedsanalyse og sammenligning med tidligere programmer, herunder budgetfremskrivningernes følsomhed med hensyn til forskellige vækstscenarier og antagelser
8. Kvalitet i de offentlige finanser, herunder udviklingen på hhv. indtægts- og udgiftssiden
9. Finanspolitisk holdbarhed, herunder politikstrategi og udviklingen i de offentlige finanser på lang sigt i lyset af aldringen
10. Institutionelle træk ved finanspolitikken, herunder nationale budgetregler og budgetprocedurer

Medlemslandene opfordres endvidere til i en række standardiserede tabeller at oplyse økonomiske nøgletal for det forudgående og indeværende år samt de tre følgende år inden for følgende hovedområder:

- Makroøkonomisk udsigt
- Prisudvikling
- Udvikling på arbejdsmarkedet
- Sektorbalancer
- Udvikling i de offentlige finanser, herunder i statslige og lokale myndigheder samt sociale sikringsfonde, og udvikling i indtægter og udgifter
- Offentlige udgifter - funktionsopdelt
- Udvikling i offentlig gæld
- Konjunkturudvikling og strukturel saldo
- Afvigelse fra tidligere opdateringer
- Langsigtet finanspolitisk holdbarhed, herunder fremskrivninger af aldersrelaterede udgifter og antagelser vedr. vækst, arbejdsmarked og ældreandel frem til 2050
- Grundlæggende makroøkonomiske antagelser

Programmerne bør ligeledes indeholde information om den økonomiske politiske konsistens med de overordnede økonomisk-politiske retningslinier for så vidt angår budgetmålsætningerne og de tiltag, der skal bidrage til at realisere disse, samt information om de tiltag, der skal forbedre kvaliteten af de offentlige finanser og holdbarheden på lang sigt.

2.1. Målsætninger

Medlemslandene vil i programmerne præsentere budgetmål for den offentlige saldo i forhold til landets mellemfristede målsætning for saldoen (Medium Term Objective, MTO) og fremskrivninger af udvikling i gældskvoten.

Konvergensprogrammerne vil ligeledes redegøre for de mellemfristede pengepolitiske målsætninger i relation til pris- og valutakursstabilitet.

Medlemslandene opfordres i tilfælde af regeringsskifte til at sikre kontinuitet med hensyn til de budgetmål, som Rådet har udtalt sig om på baggrund af tidligere opdateringer af stabilitets- eller konvergensprogrammet og til at informere om budgetstrategien rettet mod opfyldelsen af disse mål.

Medlemslandene bør generelt oplyse om udgifts- og indtægtsudviklingen og underkomponenter samt redegøre for engangstiltag. Tilsvarende bør medlemslande i relation til udviklingen i gældsrate – i det omfang det er muligt – oplyse om ”stock/flow”-justeringer af gælden som f.eks. privatiseringer og andre finansielle operationer.

Den offentlige saldo bør opdeles på sektorniveau (statslige og lokale myndigheder, fonde for social sikring mv.).

2.2. Antagelser og data

Adfærdskodeksen opfordrer til, at programmerne baserer sig på realistiske og forsigtige makroøkonomiske prognoser. Medlemslandene kan vælge at basere stabilitets- og konvergensprogrammerne på deres egne prognoser. Eventuelle signifikante afvigelser i forhold til Kommissionens skøn bør forklares.

I programmerne præsenteres hovedantagelser vedrørende den forventede økonomiske udvikling (renter, valutakurser, real BNP-vækst i EU og globalt mv.) og væsentlige økonomiske variable af betydning for realiseringen af de opstillede budgetmål, herunder offentlige investeringer, real BNP-vækst, beskæftigelse og inflation. Mulige positive og negative risici bør fremhæves.

Programmerne bør endvidere tilvejebringe tilstrækkelig information om BNP-udviklingen med henblik på at kunne analysere konjunkturforskel og potentiel vækst. Udsigterne for saldoen på sektorniveau og betalingsbalancen bør analyseres.

For så vidt angår den eksterne makroøkonomiske udvikling bør euro-landene og de medlemslande, der deltager i ERM II, enten anvende de ”fælles eksterne antagelser” tilvejebragt af Kommissionen eller udføre følsomhedsanalyser baseret på de fælles antagelser for disse variable, hvis forskellene er signifikante.

Generelt skal programmerne følge europæiske standarder, særligt det europæiske regnskabssystem (ESA).

2.3. Mål, strukturelle reformer og langsigtet holdbarhed

Programmerne bør beskrive de budgetmæssige og andre økonomisk-politiske tiltag, der gennemføres eller planlægges med henblik på at realisere de opstillede målsætninger samt indeholde en vurdering af de vigtigste kvantitative effekter på den offentlige saldo.

Programmerne bør ligeledes indeholde detaljerede oplysninger om strukturelle reformer, der har til formål at bidrage til realiseringen af programmets målsætninger, særligt om reformernes budgetmæssige og økonomiske effekter. Dette er vigtigt i lyset af den reformerede stabilitets- og vækstpagt, hvorefter landene midlertidigt kan afvige fra deres mellemfristede mål eller tilpasninger hertil, hvis de gennemfører reformer med en direkte positiv effekt på finanserne på lang sigt. Programmerne bør endvidere redegøre for tiltag, der skal forbedre

kvaliteten af de offentlige finanser både på indtægts- og udgiftssiden, herunder skattereformer, ”mere for pengene” initiativer, udgiftskontrol mv., samt for implementeringen af nationale budgetregler og -procedurer.

Endelig bør programmerne redegøre for medlemslandenes strategier for at sikre den finanspolitiske holdbarhed på lang sigt, særligt i lyset af befolkningens aldring og dennes budgetmæssige konsekvenser.

Arbejdsgruppen vedrørende aldring (AWG) under den Økonomiske Politiske Komité (EPC) er ansvarlig for udarbejdelsen af fælles budgetmæssige fremskrivninger bl.a. vedrørende offentlige pensionsudgifter, sundhed, uddannelse, arbejdsløshedsunderstøttelse og aldersrelaterede indtægter. De fælles fremskrivninger bør indgå i de enkelte medlemslandes programmer og vil danne grundlag for Kommissionen og Rådets vurdering af den finanspolitiske holdbarhed.

Medlemslandene kan fremlægge information, der ikke er fuldt afspejlet i de fælles fremskrivninger og f.eks. i den forbindelse inkludere oplysninger om de seneste demografiske trends og større politiktiltag i pensions- og sundhedssystemerne. Der bør klart sondres mellem planlagte og allerede gennemførte politiktiltag.

Såfremt medlemslandene vælger at præsentere egne fremskrivninger baseret på nationale beregninger, bør der gives en forklaring af de underliggende antagelser, den anvendte metode og de politikker, der er gennemført eller planlagt for at realisere antagelserne, samt af eventuelle afvigelse fra de fælles prognoser.

2.4. Følsomhedsanalyser

Programmerne bør indeholde omfattende følsomhedsanalyser og/eller alternative scenarier med henblik på, at Kommissionen og Rådet kan vurdere forskellige mulige budgetmæssige udfald. I programmerne bør særligt analyseres, hvordan ændringer i de væsentlige økonomiske antagelser vil påvirke budgetsalden og gælden.

I tilfælde af større strukturreformer bør programmet ligeledes indeholde en analyse af, hvordan ændrede antagelser påvirker reformernes effekt på budgettet og den potentielle vækst.

2.5. Tidshorisont

Oplysningerne om udviklingen i den offentlige saldo samt udgifter og indtægter og de underliggende komponenter, gældskvoten samt de overordnede økonomiske antagelser bør være på årsbasis og dække det foregående og indeværende år og mindst de tre efterfølgende år. Medlemslandene kan – såfremt de ønsker det – vælge at dække en længere periode.

Tidshorisonten for de langsigtede fremskrivninger bør følge samme periode som EPC's fremskrivninger, dvs. perioden frem til 2050.

2.6. Opdatering af programmerne

Opdateringen af programmerne bør finde sted umiddelbart efter, at de nationale myndigheder har præsenteret deres budgetforslag for de nationale parlamenter, dog ikke tidligere end medio oktober og ikke senere end 1. december. Formålet er at sikre øget effektivitet i den budgetmæssige og økonomiske overvågningsproces, herunder i forhold til sammenlignelighed, ligebehandling og konsistens i vurderingerne.

EFC og ECOFIN bør eksaminere et års opdaterede programmer i løbet af maksimalt tre rådsmøder, og denne proces bør være afsluttet hvert år inden udgangen af marts.

De årlige opdateringer bør vise udviklingen i forhold til de budgetmål, som har været præsenteret i de tidligere programmer og forklare eventuelle afvigelser herfra. I tilfælde af større afvigelser bør opdateringen redegøre for de tiltag, der eventuelt bliver gennemført med henblik på at korrigere afvigelsen.

ECOFIN ventes i kraft af rådskonklusionerne at vedtage den nye reviderede adfærdskodeks med retningslinier for stabilitets- og konvergensprogrammer. Den reviderede adfærdskodeks opdaterer og erstatter den eksisterende adfærdskodeks vedtaget på ECOFIN den 10. juli 2001.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Ikke relevant.

Statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen har ingen statsfinansielle eller lovgivningsmæssige konsekvenser.

Forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Udkastet til revideret adfærdskodeks for stabilitets- og konvergensprogrammer har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg. Sagen om reformen af Stabilitets- og Vækstpagten har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg, senest forud for ECOFIN den 8. marts 2005 med henblik på forhandlingsoplæg. Den eksisterende adfærdskodeks blev forelagt for Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN den 10. juli 2001.

Holdning

Dansk holdning

Fra dansk side vil man kunne støtte udkastet til revideret adfærdskodeks for stabilitets- og konvergensprogrammer og rådskonklusionerne herom.

Andre landes holdninger

Det forventes, at øvrige EU-lande støtter udkastet til revideret adfærdskodeks for stabilitets- og konvergensprogrammer og rådskonklusionerne herom.

Dagsordenspunkt 8: Mellemlfristet finansiel assistance til medlemsstaterne (a-punkt)

COM(2005) 331 final

Resumé: Rådet ventes at vedtage konklusioner om, at støttefaciliteten "Mellemlfristet finansiel assistance" til medlemsstaterne bør fortsætte i sin nuværende form. Konklusionerne forventes vedtaget som a-punkt.

Baggrund

Rådet vedtog den 18. februar 2002 en forordning om Mellemlfristet finansiel assistance (Medium-Term Financial Assistance (MTFA)) til EU-medlemsstater⁸. Forordningen indebærer, at medlemsstater uden for euroområdet, som har eller er truet af betalingsbalanceproblemer, kan modtage finansiel støtte fra EU. Forordningen erstattede den gamle forordning om MTFA fra 1988.

Forordningen fastslår, at Rådet hvert tredje år skal undersøge, om MTFA stadig tjener sit formål, herunder om MTFA's principper, forholdsregler og lånefaciliteter stadig er egnede. Rådets undersøgelse bliver foretaget på baggrund af en rapport fra Kommissionen, og efter udtalelse fra EFC. Da det er tre år siden, at forordningen blev vedtaget, har Kommissionen den 25. juli 2005 udarbejdet en rapport om MTFA med henblik på vurdering af ordningen.

Indhold

MTFA kan ydes til medlemsstater, der ikke har indført euroen, og som har betalingsbalanceproblemer. Når MTFA bliver tildelt en medlemsstat, bliver der samtidig fastlagt betingelser for udformningen af medlemsstatens økonomiske politik. Støtten og betingelserne skal sammen bidrage til at overkomme problemerne og at genoprette de finansielle markeders tillid til landets økonomiske politik. Den samlede ramme for MTFA er på 12 mia. euro.

Rådet kan tildele MTFA på Kommissionens initiativ og efter aftale med den pågældende medlemsstat. En medlemsstat kan også selv ansøge om MTFA. Rådet fastsætter MTFA – der gives i form af et lån – samt varigheden af støtten og beslutter, hvilke økonomiske betingelser der skal tilknyttes tildelingen af støtten. Endelig vedtager Rådet de tekniske forhold omkring udbetalingen af MTFA. Støtten udbetales som regel i rater.

Kommissionen og EFC skal med faste mellemrum undersøge, om medlemsstaten, der modtager MTFA, opfylder betingelserne for at modtage støtten. Udbetalingen af resterende rater afhænger af resultaterne af disse undersøgelser.

⁸ Forordning (EC) No. 332/2002 af 18. februar 2002.

MTFA blev senest tildelt i januar 1993, hvor Italien modtog et lån på 8 mia. euro⁹. MTFA i sin nuværende form er ikke blevet benyttet.

Kommissionen vurderer i rapporten, at rationalet for MTFA stadig eksisterer, blandt andet fordi udvidelsen af EU 1. maj 2004 har udvidet antallet af potentielle modtagere af MTFA fra 3 til 13 lande. Da støttefaciliteten i sin nuværende form endnu ikke er blevet benyttet, vurderer Kommissionen endvidere, at der på nuværende tidspunkt ikke er grund til at ændre principperne, forholdsreglerne og lånefaciliteterne for MTFA.

Statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen har ingen statsfinansielle eller lovgivningsmæssige konsekvenser.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg. Ændringen af forordningen blev forelagt Folketingets Europaudvalg den 2. maj 2001 i forbindelse med ECOFIN den 7. maj 2001.

Holdning

Dansk holdning

Fra dansk side støttes udkastet til rådskonklusioner om, at MTFA bør fortsætte i sin nuværende form, at der på nuværende tidspunkt ikke er grund til at ændre i principperne og loftet for MTFA.

Andre landes holdninger

EU-landene ventes generelt at støtte udkastet til rådskonklusioner om, at MFTA bør fortsætte i sin nuværende form, og at der på nuværende tidspunkt ikke er grund til at ændre i principperne og loftet for MTFA.

⁹ Kun 4 mia. euro blev udbetalt, da efterfølgende forbedringer i den italienske betalingsbalance gjorde yderligere støtte unødvendig.